

ERRORES TYPOGRAPHICI ALIQUOT CORRIGENDI

HOC PRIMO TOMO.

IN ANTELOQUIIS.

Ant. 1 Pag. 3 lin. 13 pro cimmetijs scribe Cimmetijs.
Ibid. p. 1 lin. 3 pro Carpentanorum scribe Carpentanorum.
Ibid. pag. 4 lin. 2 pro sumite scribe sumite.

Ant. 6 Pag. 2 lin. 15 pro Herorum scribe Herorum.
Ibid. Pag. 3 lin. 6 pro indoli scribe indole.
Ibid. lin. 12 pro ni scribe ni.

IN BIBLIOTHECA.

Pag. 4 col. 2 lin. 17 pro Justinianis scribe Justinianis.
Pag. 10 col. 1 lin. 33 pro Logico scribe Lexico.
Pag. 15 in Elogio lin. 2 pro Alexandri scribe Alexander.
Pag. 16 lin. 10 pro Religione scribe Religione.

Ibid. col. 2 lin. 26 pro exanimen scribe exanimem.
Pag. 235 col. 1 lin. 25 pro pomete scribe potencie.
Pag. 236 col. 1 lin. 39 pro conjuncto scribe conjunctio.
Pag. 241 col. 1 lin. 17 pro nominibus scribe nominibus.

Alia similia errata, accentus, diphthongos, litteras supervacaneas, omiffas, transpolitatas, inverfas, benignus lector emendet, tollat, restituat.

DE

DE BIBLIOTHECA

D. Doctoris Joannis Josephi Eguarae, et Mexicanorum Ingenio.

Aprilis Dialogus.

Authore P. Vincentio Lopez, Corduensi, Theologo, e Societate Jesu, apud Tribunal Fidei Censore.

CUM ineunte Aprili, sub umbrosa platano Hispanus, Belga, Italus, pluresque alii Apollinis, & Minervae alumni in villa non procul a Mexico Septentrionalis Americae Metropoli, sub mane convenissent quatuordecim, inquit Italus

In molli confedimus herba, Et nunc omnis ager, nunc omnis parturit arbor, Nunc frondent silvae, nunc formosissimus annus dicite

Eclog. 3, v. 55.

Si quid novi est ab Aeuropa: audivi enim ex Hispania naves ad Portum Verae Crucis appulsa, solentque inde ad nos usque raras, ac peregrinas Librorum merces convehere, quas auro quovis Mexicani coemant: quo pacto fit ut quidquid in magna illa Ingeniorum altrice Aeuropa cultores Literarum scribendo inveniunt

elaborant, perficiuntque, utilissimo, nimirum, & honestissimo commercio facile ad nos perveniat; & dubitari possit, auro ne magis, & argento Americani Europam, an Europa suis Libris Mexicanos ditaverit. Quamquam in hujusmodi negotiatione, & in adventis à Septentrione mercibus Hispani fraudem, dolumque malum, non semel detexerint. *B.* Quas tu hic fraudes, aut dolos commemoras? Cum nihil sit inter omnes vulgatius, quam Hispanis magnos esse proventus, & immodicum lucrum ex illis nundinis. *J.* Si de quaestu, incrementisque rei familiaris agitur, non admodum tibi repugnem, præcipue quod non sum in Mercurij tricis, ac foro versatus. Ego verò de Vulcani officinis con-queror, quæ novos quotidie libros conflant, protrudunt, spargunt in ultimos terrarum fines cum Religionis, morum, probitatis, bonarum etiam Literarum insigni jactura. *B.* Oro te, permittes ea omnia Fidei, ac morum Senatui gravissimo, cui, non sine consilio divini Numini, commissa est hæc Provincia, qui statim infestas illas merces intercipit, & antequam malum serpat, si possit emungit adhibitæ incredibili cura, diligentia, ac labore; aut si leniter contagioni mederi non possit, inducit, obliterat, aut meritis flammis addicit.

H. At ego video sermonem istum producendum nobis usque ad meridiem. Sumus que jejuni adhuc, & ficci. O servos istos, vel si proximus ardeat Ucalëgon, cessantes & pigros! Cito, cito, & unâ cum tostis placentalis Cocolatum nobis afferte. Ea suavissima, ac delibatio est potio è granis & medullis avellanæ nucis similibus, sed mollior illis quam avellanis nucleis, salubrior etiam, & capiti, ac stomacho temperandis commendatissimus. Gratiorem potum

tum reddit è Zeilano casta. sacharo candidissimo admixta, ac diluta. Hauritur è poculis calidus fere, modicis forbitianculis: estque amicissimus vigilantibus ad Minervæ lucernas, Quod si Musæ vellet jucundissimum Apollini sacrare poculam; pateram succi hujusmodi propinarent. Et fortasse frequens ejus potionis usus (ut alias nunc præteream) aliqua causa est, ob quam Mexicani multis alijs suavitate præsent, & acumine Ingenij. *J.* Quaeso vos parcius ista, ac submissius dicite; ne rumor aliquis perveniat ad Alonensis Decani aures delicatissimas. *H.* Quem, Tu nobis Decanum Alonensem minaris, quem nescimus sit ne *Ater, an albus?* *J.* Equidem vehementer admiror, nihil ad vos de Epistolis ejus, vel fama allatum: cum ille & Hispanus sit ortu, & ejusdem Epistola non Lipsiæ, aut Haga, quas vos nil minus quam Iemanum cavetis lacum, sed Matriti, obstetricante generoso Valentino Gregorio Maiansio, sunt editæ. *B.* Et quidem etiam mihi lecta, & avidissime explorata fuerant Decani Epistola, ob stili candorem Plautinosque sales illis admixtos; sed enim verebar, Hispanos, opinionis, ac famæ studiosam gentem, laceßere, aut materiam odio, ac simultati præbere recordatione Epistola, in qua multa insunt parum consultè dicta, nec verò vel ab ipso illo dicenda, nisi verfaretur in summa rerum, hominumque Americanorum ignoratione.

H. Quantum in me est tibi licet, quidquid ex ea velis expromere, palamque recitare. Nec enim pervicaces adeo, aut indociles sumus Hispani, ut emendari ab alijs nollimus, aut si melior sit, & probabilior, in alienam sententiam ultro descendere. *B.* Quantumvis memoria retineam eam Epistolam, neque in animum

Epistolæ lib. 1. 2.
Epistolæ
Epistolæ
Epistolæ

Epistolæ
Epistolæ
Epistolæ
Epistolæ

mum ego meum inducam, neque committam, ut illa recitata, hujus confessus aures diverberem, & dici hujus lætitiæ invidere videar, & molestissimum clangorem tollere inter olorum cantus. *H.* Imò potius aude, effareque voce ista, ac Belgico pectore: nam propterea tibi in Dialogo isto ante alios loqui concessimus, quòd sciremus te Belgam esse, ex Natione, scilicet, cui nihil sit probitate antiquius, nihil veritatis studio amabilius. Ob quas animi dotes, & in scribendo judicij sine affectatione maturitatem, estis vos Belgæ chari, vel nationibus exteris, & Orbi Literarum quam qui maximè commodi, & utiles. Et numè ex eadem gentilitate sunt, & stirpe, quos nunc dicunt Biographos? Quibus quid Sol iste vidit illustrius? An non vester est Lipsius, cujus illud omnino verum. *Quis enim negat? Ut hominibus singulis, sic populis sua labe, sua laudes?* A quo nulla, opinor, erit tam arrogans, quæ se faciat eximiam. *B.* Quando igitur mihi ab Hispanis & dicendi facultas tribuitur, & ab ipsis provocor, ac sollicitor, fabor denique, quanvis dolenter, ac prorsus invitus. Negat Decanus (dictu nefas) vigere apud vos Literarum studia. Negat locum vos aliquem Minervæ, aut Apollini dicatum habere, negat Academias inter vos, ac Lycæa florere, quasi unus omnia Mercurius, & quibus ille præsidet, negotiatores, hic occupaverint. Obstupuere ad hæc Auditores, suntque omnium animi subita admiratione percussi: Vixque ut crederent adduci poterant hominem in Hispania natum, Romæque ubi eruditio, ac literæ plurimum regnant, excultum, in tanta fuisse gentis Americæ oblivione, aut inscitia, ut ei illa exciderint, quæ & incredibilia omnibus essent habenda, possentque nube oculatorum testium refelli.

B. In-

Lipsius lib. 1. Selectar. Centuria 1. Epist. 22. Philippo Lanoio.

Marti lib. 7. Epist. 16 Martino Carilio. Edit. Mart. anno 1735.

B. Intercessit his Belga paulò sedatior, & stuporem, inquit, atque admirationem ponetis, si cæteras ejusdem Authoris legeritis Epistolæ, quæ ad veteris Orbis Hispanos, & illorum ingenia spectant: in quibus plura sunt ob quæ Illi derisos se, ac propè sibilò explosos possent conqueri. Et tamen illa benignam, & commodam excusationem habent, si ad animum, voluntatemque Decani velitis advertere. Nimirum, quo ad Mexicanos attinet, videtis vos ipsi, id quod eruditi omnes agnoscunt, ac libere profitentur. Alonensem aut in profunda America ignorantia dormitasse, aut (quod nulla illius culpa evenire potuit) fuisse ab alio quopiam deceptum, ex ijs, scilicet, qui pervagati terrarum orbem, multa impune ac per otium popularibus suis mentiri solent, ac præcipue Viris antiquæ Hispaniæ Eruditione & hominibus eruditis scripsit alicubi, fecit quidem non elatione, aut superbia aliqua, sed ut severitate illa censura, ac judicij Hispanos suos excitaret & exacueret ad diligentiorum Humaniorum literarum cultum, in quo nonnulli mihi sunt accurati: propterea quod ament gravioribus alijs Disciplinis magis incumbere, ijsque oblectari. Quod tamen apud æquos divinarum, humanarumque Scientiarum æstimatores laudem potius quam vituperationem meretur. Contra verò Decanus ita à Natura comparatus erat, ut se totum Humanitatis Studijs definaret, malletque in ijs primas tenere, quam in Theologicis secundas, aut tertias. Et nisi opinio fallit, demum obtinuit. Ferunt enim, multique hodie in ea sunt sententia; jam inde à M. Tullio, aureoque Latinæ Eloquentiæ sæculo, in eo scripturæ genere prodijisse nihil pictius, nihil

Vide Martinum lib. 7. Epist. 11. & lib. 8. Epist. 12. & 13.

nihil illuminatius; nihil Græcis, Latinisve fa-
libus extare condicius. *I.* Atqui non neminem
egomet audiui, qui redundare ibi dicat Græca
Diverbia, & quæ Græci vocant Schemmata. Quæ
ostentatio Græci sermonis, vitanda erat Latine
scribenti. Et dubitare aliquis posset, Græ-
casne, an Latinas dicat eas Epistolas. *B.* Video
quò spectes, Itale, ac ne (quod soles) acutior,
ac subtilior sis in Decanum, voca, si placet Græ-
colatinas, & verum illis nomen indideris. Quod
enim ego injeci de Alonensis, ac Ciceronis Epi-
stolis, habet quidem speciem comparationis in
qua tamen Decano Tullius incredibili inter-
vallo præcellit

Eclog. 5. v. 16.

Lenta salix quantum pallenti cedit olivæ,

Punicis quantum cedit salinca rosetis

Judicio nostro, tantum tibi cedit Amintas.

Arrisere omnes dicenti Belgæ. Sed vellemus in-
quiunt, citra lusum, & jocum, vestram de Epi-
stola, in qua Alonensis, errore licet, infectatus
est Mexicanos, sententiam audire, aut ut scrip-
ti aliquid vulgaretis, quod mæstum consolari
posset Apollinem; nam fama est, ad eam Epi-
pistolam non illum modò, sed & Parnasiam ru-
pem ingemuisse, turbatosque Aonia, & Aga-
nippis fontes ac rivulos. *B.* Ego verò non Jam-
bos, aut Diras, sed ad pulvinaria omnia sup-
plicationes, & Novendialia, à Senatu, Martino
Decano procurari, ac decerni cuperem. His au-
ditis, cum silentium majorque admiratio con-
sequeretur, omnia enim alia expectabant à Bel-
ga: Italus subiratus: Ain? Tu ista, Belgæ? Aut Nos
ludis, & quasi stollones habes, aut rupices? *B.*
Aio, nimirum ex que animi mei præclara sen-
tentia. Ac vel ex te ipso vellem audire: habe-

re-

remusne tam eximium Eguiaræ Doctoris Li-
brum, nisi Decanus Alonensis sua illa Epistola
occasionem, causasque scribendi præbuisse? Et
Authoris calamum prope obarmasset? *I.* Equod-
nam, Tu, indicas Eguiaræ Opus? Nam Theo-
logica ejus Disputationes jam diu mihi sunt
lectæ, & nocturna, ac diurna manu versatæ,
idque faciendum ijs consulo, quibus magno in
pretio est Theologia, cupiuntque in eadem mul-
tum proficere. Et est quidem, quod Tu affir-
mabas, iste Liber eximius, dignusque sanctioris
Minervæ Sacratio; sed in illo nihil omnino video
cui conscribendo materiam Decanus obtulerit,
homo nunquam nisi invitus, & cum stomacho
in Theologiæ oras delatus. *B.* Non ego tibi
Eguiaræ Disputationes; sed Bibliothecam insi-
nuo, *I.* At, at! Et illi conscribendæ causas De-
canus attulit? Certè attulit. *I.* Si ita res habet
placabor confestim; è vestigio cantrabo palino-
diam, agamque Martino gratias amplissimas. *B.*
Potes, ac debes, & ascolta, ac fidem adhibe
mihi narranti. Cum Eguiara Doctor, & ego in
familiaris colloquio federemus, fermoque de li-
teris incidisset, recitavit Ille mihi, & quidem
syllabatim, eam Decani Epistolam; qua audita,
enim verò primùm erubui, mox, tam inaudi-
to de Americanis judicio, subito expallui, de-
mum cohorrui. Sed ut me collegi, quin, Tu,
ista inquam, vindicas Eguiara, & è tanta Me-
xicanorum segete, & copia, quorum sane præ-
stantissima fuerunt Ingenia, paria aliquot felig-
is, ex quibus Alonensis agnoscat, optimarum
inter vos literarum studia fervere, esseque Me-
xicanis suas Athenas? Imò verò subjuxit Ille
voce submissa, auspice Deo possem Bibliothe-
cam Martino sistere, nec minoris, quam quæ Ro-
mæ à Nicolao Antonio condita (& ab amplif-
simo

limo Cardinale Aguirrio mox est edita) molis,
& magnitudinis. Sed ipsemet nosti occupatio-
nes meas: Vides quam longi temporis, & la-
boris illud sit opus: intuere, ac doles, quam
sim afflictæ, imbecillæque valetudinis. *B.* Sed
fac, obsecro, ut te ab alijs explices, & expedias,
quæ si ad Bibliothecæ utilitatem spectas, mi-
noris sunt pretij. Et, si me audis, nullum offi-
cij, ac meriti genus est, quod Patriæ, quod Rei-
publicæ Eruditorum, quod tibi ipsi majorem
splendorem, gloriam, commendationem famæ,
ac Nominis sit allaturum. Quare omissis istis,
in quibus tua Te moderatio animi hæere fa-
cit, ad Scriptorum America Bibliothecam ag-
gredere & huic uni impende vitam istam, &
lucem sollicitam. Sic, quod ego, quod omnes cives
optimi, quod sanctiores ipsæ Musæ multum pre-
cantur, quod prudens, ac sapiens quisque ha-
bet in votis, Deum, Superos, Cælestes adesse ti-
bi scribenti sentias, ac labori tuo adspirare. Igi-
tur ut est ille decoris publici, & avitæ laudis
studiosissimus, acquievit suadenti, & Bibliothe-
cæ adornandæ curam in se recepit, dummodo
tamen, inquit, Tu mihi succedanea sis victima,
si (quod valdè timeo) in ipsa scribendi con-
tentione defecero. Habetis causas tum confe-
cti, tum Libri illius in lucem editi: &, ut in
novo Opere, vultis, opinor, quæ sint de illo,
audire judicia, & an magnam, quæ de eodem
erat, impleverit expectationem? Quo circa, cum
Bibliothecam illam legisse vos credam, idque
oculis eruditis, non alios, sed vos ipsos in hac
causa Judices, ac censores appello, qui & sapien-
tia valetis plurimum, & estis ab assentatione, odio
ve in Hispanos remoti, quæ duo depravant ple-
rumque, & corrumpunt Judicia. Opus itaque
vobis est, ut hac saltem nocte in cœlia Apollinis
vigiletis.

Po-

Postera autem ubi dies exorta est, cum
à potione Indica convivæ omnes recentes es-
sent, è Villa, rusticationis gratia, in subjectum
pratium descendunt, quæ tenuis, ac placidus ri-
vulus permeabat. Tunc Italus: Eccc non mur-
mur, & cantum aquæ discurrentis sectabimur,
qui Nos ad fontem suum deducet, in quo for-
te sub alicujus arboris umbra, ubi Sol cæperit
astuare, inceptum heri sermonem claudemus.
Et quidem divinasse visus est Italus. Modico
enim spatio decurso, ventum est ad fontem, ex
quo rivulus emanabat; eratque loco facies as-
pectu mirabilis, varijs peregrinisque Plantis, &
stirpibus confita, densis etiam arboribus inum-
brata, in quibus plures, & apprimè canoræ avi-
culæ nidificabant. Ut qui aderant nec Cicero-
nis Academiam requirerent, aut Tusculanum;
nec ipsius Alonensis Decani villam, cui def-
cribendæ omnes Ille orationis lepores, & Cha-
rites advocavit. Sed agite, inquit Hispanus; nec,
in loco per se amœnissimo, ullus amœnitates
alias quarat, aut diverticula. Urget enim Apo-
llo magnus; & quia primæ in judicando Ita-
lis tribuuntur, ex quo ipsi veterem illam Græ-
ciam suis Literis expoliarunt; placet eidem Apo-
llini, ut initium sermonis Italus ducat. *I.* Pa-
reo, ac propitio Deo sermonem instauro. Bi-
bliotheca illa, si studium, si accuratorem, si di-
ligentiam aestimes, laboris est improbi; & quam
nemo speraret perfici posse, nisi jam absolutam
videres; ab homine præsertim Theologicis vi-
gilij, & lucubrationibus intentissimo, in qui-
bus totam fere ætatem exegit, attrivit, con-
sumpsit. Et quas non Ille perferutatus est arcu-
las, pluteos? Quæ non obscuræ ac tetricæ An-
tiquitatis penetralia invisit? Inspexit? Quos non
Codices, serinia, ac mirothecia evolvit, ape-
ruit?

3

2. Hist. in Scrip-
tor. Eccl. in Ge-
lato Cæsar. Pa-
læstina. Vides quæ
Libri Prologum.

ruit? Quas non adivit, vidit, legitque Bibliothecas, ut suam illam conficeret, in eamqueliteras omnium aliarum, succos, & flores conferret? Quæ quam sint plena negotij, difficultatis, & molestiæ, quantam postulent ingenij, ac judicij maturitatem & prudentiam vos ipsi perspicitis, & scribendo, fuistis experti. At ne dissimulare aliquid videar, quod tanti, tamque de Patria benemeriti Viri Sapientiæ, ac Doctrinæ possit officere; occupabo jam illa, quorum si probabiles, & idoneas causas attulero videbitis, æquissimi Judices, Doctorem istum, Bibliothecamque suam, jure, optimaque ratione laudari. Nam quod nonnulli dicunt referri, numerarique non debuisse illos quorum Scripta servantur nondum edita, aut qui vix manum, & plagulam implent; neque minutos alios, ac multum jejunos, nullius frugis, & in quibus nulla salis est mica; id profecto non dicerent, si meminisse vellent morem, usum, & consuetudinem omnium, qui usquam Bibliothecas ediderint, quibus ea lex est proposita, ut quidquid alij scripserint, memoriæ posteritatis ipsi commendent, sive id parvum sit & exiguum, sive insignis, magnum, & grave; sive rude, & iuculturn; sive ingeniosum & expositum, sive nullius pretij, leporis, aut venustatis. In quo præter alios Author noster Ducem habuit Hieronymum, qui cum esset in seligendis libris, judicio præstantissimo, tamen cum de Scriptoribus Ecclesiæ ageret, non solum minutos plures non prætermisit, sed etiam illos indicavit, qui latebant, & à suis Authoribus cellabantur. Et quidem Eguara Doctor produxit, laudavitque multorum folia verius quam libros, ut Bartholomæi Castannij viri Apostolici catechesim brevissimam; sed in hanc, & similes illud Tullij de
Duo-

S. Hier. in Scriptor. Eccles. in Gelasio Cæsareæ Palæstina. Vide ejus Libri Prologum.

Duodecim Tabulis, nūmnè cadit aptissime? *Fremant omnes licet, dicam, quod sentio, Bibliothecas, me Hercule, omnium Philosophorum unus mihi videtur Duodecim Tabularum libellus, si quis Legum fontes, et capita viderit, et auctoritatis pondere, et utilitatis ubertate superare.*

Quibus cum auditores præberent assensum; perge inquirunt, ulterius; & si in cæteris refellendis, aut explicandis acutus adeo fueris, ac prudens, sperare potes Bibliothecæ tuæ palmam cum primis attribuendam. *I.* Siquidem a quos Vos, nobisque faventes aspiciamus, progrediar alacrius. Altera objectio eorum est, quibus apparet Bibliothecæ author fusior, & longior in enarrandis, efferendisque Scriptorum pro Christiana Republica laboribus, & factis egregijs. At illi quidem nec consilium Scriptoris competere habent, nec ad frontem ipsam, & Bibliothecæ inscriptionem satis animum adiecerunt: in qua legere est, (1) Authori propositum, ac deliberatum, non solum scribere de clarorum in America Virorum scriptis, ac libris, verum etiam de illorum strenue, & præclare factis, gestis, dignitate, virtutibus. Ad quod non tam præjudicio suo, aut voluntate, inductus est, quam sapientum consilio, & adhortatione. Magnum enim est inter hanc, & Orbis antiqui Scriptores, & Bibliothecas discrimen, quod ij, de quibus ista agunt, & quorum Scripta dinumerant, vulgo noti sint, & illustres, quorumque vitæ actiones non in obscuro, sed in media Europa luce sint posita. Notitia verò ingeniorum America multis adhuc tenuis est, & incerta: nam qui ad nos ex Europa mercium causa permutandarum accedunt, quandiu hic negotiantur, oleum suum, operam que insumunt omnem opibus corrogandis; atque apud illos

Lib. 1. de Oratore Num. 44.

Literæ silent, & dormiunt. Si qui autem ad patrios lares, ac Penates suos ferò tandem redierint, multa de America divitijs, Negotiatorum lucro, & immani quæstu narrare poterunt; pauca, aut nulla de viris in eadem provincia sanctitate vitæ, religione, pietate, scientiarum cultu, ac præstantia ingenij clarissimis. A quibus mirum in modum Mercatorum disidet natio, si paucos eximas, quos æquus amat Juppiter, & ex arguilla meliore voluit effingere. Accedebat his causis, quod quanvis viri essent docti, & insignes Latina Eruditione; nec mediocriter, sed valde Historicis Americanorum imbuti, quique possent res gestas, & illorum acta, qui diversis hic floruerunt temporibus, mandare literis; alij detrectabant hanc Provinciam suscipere diversis curis aliò distractis; alij refugiebant, non tam magnitudine Operis, ac labore deterriti, quam quod illos præpediret (magnorum Ingeniorum comes) modestia, & pudor ingenuus. Ipse verò Egujara Doctor cum libris Theologicis componendis multam navaret operam, simulque habendis in Templo majori, è superiore loco, Sacris Concionibus occuparetur; non illo abundabat ocio, ut quanvis voluntas, & animus non deesset, tamen posset divulgas, ac separatas à Bibliotheca sua elucubrare Historias, easque contexere: quod quidem erat longioris moræ, vacuumque tempus, & ab alijs negotijs, & studijs magis liberum postulabat. Fatigabant etiam Scriptorem quotidianæ multorum preces, vota, fere cum convivio, & amica licet, objurgatione, Editionem efflagitantium. Unde necessario illud consilij capit, ut eidem Bibliotheca Historias appingeret, eaque amplificata, in unum corpus Historiæ, ac Bibliothecæ, partes ac dotes redi-

ge-

geret, & quasi filo aureo connecteret, & illigare. *B.* Audiebat præterea noster Scriptor, legebatque in famosis quibusdam Libellis exagitari, profcindi sapius, ac lacerari Americanos, imò in ultimam aliquando barbaricam relegari, ac ne angulum quidem illis in Republica literarum relinqui. Quare optabat, non supremum (quod isti suspicantur) sed aliquem, si Literatorum Senatui, populoque placeret, Genti suæ locum concedi, in quo sedatè, ac sine tumultu, suas Minervæ oleas, suas Lauros Apollini excolleret, & irrigaret. Et erat certè cunctorum, qui hic habitant, sententiâ, & consensu, justissima viri postulatio, & minimè contemnenda petitio. Propterea quòd alendis Ingenijs, inter diversas Orbis plagas nulla Mexicano celo sit aptior. Ut qui maximè Athenas illas veteres, urbemque Mexicum cognoverunt, & contemplantur, pares aut simillimas faciunt, aëris, ac Cœli benignitate, quibus plerumque suum acumen, acies & magnitudo constat ingenijs. (2) Ad quam Cœli, & Naturæ indulgentis elementiam accedit Mexicanorum indoles apta, docilis, & ad Scientias omnes & Literas modulata; à teneris unguiculis bonarum Artium, sublimiorum facultatum, cultus disciplina, & sub magistris, in unaquaque scientia doctissimis, liberalis educatio, sedulaque institutio. Quare præter Academiam Principem, in qua omnes scientiæ traduntur, & ad quam ex universa America, aliquando Europa, sunt concursus; diversis postea temporibus plura sunt instituta Collegia. Atque ex his omnibus vis ingens Literatorum prodij; qui roga, magistratibus, præfectura urbium, & provinciarum, sacrisque iunfulis inclaruerunt.